

Dag 1: Het begeleiden van authentieke en complexe opdrachten in het groene onderwijs			
Fase 1: Oriëntatie fase			
Probleemformulering: Helder krijgen aan welke vragen en doelen tijdens de authentieke, complexe opdracht wordt gewerkt. Valkuilen voor de procesbegeleider.			
Tijd	Doel en resultaat	Activiteit, werkvorm en materialen	Rol(len) trainer(s)
00:00-0:15	<p>Doel Deelnemers moeten altijd weten waar het leren toe leidt en via welke weg ze de competenties zullen verwerven. Dit wordt verduidelijkt a.d.h.v. de big picture.</p> <p>Resultaat De deelnemer heeft een beeld van de doelen en activiteiten van de training.</p>	<p>Activiteit Welkom, de 'big picture' en kennismaking.</p> <p>Werkvorm Klassikale bespreking o.l.v. de trainer(s):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Trainer stelt zich voor. 2. Trainer benoemt belangrijkste doel van de training en noemt beoogde leeruitkomsten (dia 2). 3. Trainer vertelt over de opzet van de training (dia 3-5) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Uitleggen dat de training is opgezet via de fasen van projectonderwijs: oriëntatie fase, informerende fase, verwerkingsfase, afsluitende fase. Het gaat erom dat deelnemers zien uit welke fasen de opdracht bestaat en hoe je hiermee kunt omgaan als procesbegeleider. ▪ Training heeft een double loop (zelf begeleid worden en reflecteren, reflecteren op de begeleiding die je krijgt en de begeleiding die je zelf geeft). Wat wij hier doen, kunnen deelnemers ook met eigen studenten doen. ▪ Big picture van de training laten zien. <p>4-6. Praktische zaken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trainer maakt afspraken over huiswerkopdrachten, geeft uitleg over het gebruik van het actieplan en plan van eisen. <p>Dia 1-5</p> <p>Eventueel nog een opdracht: Elkaar echt kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bijvoorbeeld kennismakingsbingo : argument, het elkaar echt leren kennen is een wezenlijk onderdeel van werken in een team. 	Trainers geven klassikale uitleg, betrekken deelnemers actief.
00:15-0:40	<p>Doel Leerwensen inventariseren.</p> <p>Resultaat De deelnemer is zich bewust van zijn eigen leerwensen.</p>	<p>Opdracht 1.1 Leerwensen</p> <p>Activiteit Leerwensen a.d.h.v. stellingen inventariseren.</p> <p>Werkvorm Deelnemers stellen zichzelf klassikaal voor, formuleren en benoemen hun leerwensen</p>	Trainers sturen en begeleiden opdracht 1.1

		<p>en plakken deze op de flap met als titel "Leerwensen".</p> <p>Handleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trainershandleiding 1.1 • Deelnemers Opdrachtenblad 1.1 <p>Dia 6 en 7</p>	
00:40-01:00	Uitloop, wisseling lokalen		
01.00-01.25	<p>Doel Introductie van de authentieke, complexe opdracht.</p> <p>Resultaat De deelnemer heeft een duidelijk en compleet beeld van de authentieke, complexe opdracht waaraan hij gaat werken.</p>	<p>Opdracht 1.2 Verheldering authentieke, complexe opdracht</p> <p>Activiteiten Trainer legt verloop van de authentieke, complexe opdracht uit m.b.v. dia 8. Opdrachtgever introduceert de opdracht kort. Deelnemers stellen verhelderende vragen aan de opdrachtgever.</p> <p>Werkvorm Klassikaal gesprek</p> <p>Handleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trainershandleiding 1.2 <p>Dia 8</p>	De trainers introduceren de opdrachtgever en bewaken de tijd.
01.25 – 02.10 (incl. 15 min koffiepauze)	<p>Doel In teamverband komen tot een passende hoofdvraag en bijbehorende deelvragen voor het werken aan een authentieke, complexe opdracht.</p> <p>Resultaat Correct geformuleerde hoofdvraag en bijbehorende deelvragen voor de authentieke, complexe opdracht. Ervaren hoe het is om volgens coachende/sturende rol begeleid te worden.</p>	<p>Opdracht 1.3 Brainstormen over hoofd- en deelvragen</p> <p>Activiteiten Deelnemers verdelen teamrollen. Deelnemers brainstormen over de hoofd- en deelvragen bij de opdracht.</p> <p>Werkvorm Brainstormen aan de hand van twee technieken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Team 1: mind mapping • Team 2: think-pair-share <p>Handleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trainershandleiding 1.3 • Deelnemer Opdrachtenblad 1.3, Werkblad 1.3.1 1.3.2 <p>Dia 9, 10, 11</p>	<p>De trainers bewaken de tijd en nemen beide een rol van een bepaald 'type' procesbegeleider aan:</p> <p>Trainer 1 neemt de rol van een sturende docent, geeft veel sturing aan groep 1.</p> <p>Trainer 2 neemt de rol van een coachende docent, geeft begeleiding volgens een coach aan groep 2.</p>
02.10-02:55	<p>Doel Deelnemers moeten de inhoud nu loslaten en reflecteren op wat "de procesbegeleiders" hebben gedaan bij het brainstormen over de hoofd- en deelvragen.</p> <p>Resultaat De deelnemer kent de verschillende rollen van een</p>	<p>Opdracht 1.4 Reflectie op brainstormen</p> <p>Activiteiten Reflectie en delen van ervaringen Theoretische uitleg begeleidings- en groepsprocessen Actieplan invullen</p>	De trainers begeleiden reflectiegesprek en leggen theorie klassikaal uit.

	<p>procesbegeleider, het onderscheid groep als doel/middel en het belang van interactie. De deelnemer is zich bewust van zijn eigen begeleidingsstijl.</p>	<p>Werkvorm</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klassikaal reflectiegesprek en delen van ervaringen (dia 12) <ul style="list-style-type: none"> ○ Uitleg van de trainer over fasen in een groepsproces en procesbegeleiding (dia 13), groep als doel of als middel (dia 14) en het belang van interactie in groepsprocessen (dia 15) ○ De trainer geeft achtergrondinformatie bij de zaken die specifiek in de oriëntatie fase aan de orde zijn zoals indelen van groepjes en komen tot afgebakende hoofd- en deelvragen en de rol van de begeleider in de oriëntatie fase (sturend) en het ontwikkelingsniveau van de groep (zuigeling) (dia 16). • Deelnemers schrijven individueel hun belangrijkste leerpunten in hun persoonlijk actieplan (dia 17). <p>Handleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trainershandleiding 1.4 • Deelnemers bijlagen 1 en 2 • Deelnemers Persoonlijk actieplan <p>Dia 12-17</p>	
02.55-03.55	Lunch		
<p>Fase 2: Informerende fase <i>Van onderzoeksvraag of projectdoelstelling naar plan van aanpak.</i></p>			
Tijd	Doel en resultaat	Activiteiten en materialen	Rol(len) trainer(s)
03.55 – 04.35	<p>Doel Herhaling ochtenddeel (oriëntatie fase) vooruitblik middagdeel (informerende fase). Duidelijk maken dat iedereen verantwoordelijk is voor een de bijdrage aan het eindproduct. De samenwerking wordt besproken en rollen worden verdeeld in de teams.</p> <p>Resultaat De deelnemer kent de fasen van procesbegeleiding, het onderscheid groep als doel/middel en het belang van interactie. Elk team heeft rollen verdeeld en heeft een Teamchart waarop ze het samenwerkingsproces kunnen beoordelen, als inspiratie/voorbeeld voor beroepspraktijk van de deelnemer.</p>	<p>Activiteit Klassikale terugblik op de oriëntatie fase en klassikale vooruitblik op de informerende fase (5 min) (dia 19)</p> <p>Opdracht 1.5 Rollen verdelen en Teamchart</p> <p>Activiteiten Theoretische uitleg Teamchart maken</p> <p>Werkvorm Starten met filmpje (dia 20). Trainer geeft klassikale uitleg over richting van een opdracht, teams verdelen en dingen waar rekening mee gehouden moet worden (21-23). Overleg in teams en Teamchart maken (dia 24)</p> <p>Handleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trainershandleiding 1.5 	<p>De trainers heten de deelnemers welkom terug en zorgen ervoor dat de deelnemers weer in hun eigen teams zitten. De trainers geven klassikale uitleg.</p> <p>De trainers geven klassikale uitleg. De trainers bewaken de tijd en begeleiden het proces op afstand (begeleidingsrol naar eigen inzicht aannemen).</p>

		Dia 19-24	
04:35-04:40		Activiteit Uitleg trainer over de 2 rondes waarin de teams gaan nadenken over : <ul style="list-style-type: none"> • Ronde 1: hoe gaan we het aanpakken? • Ronde 2: aan het andere team vertellen wat jullie team gaat doen. <ul style="list-style-type: none"> - Team 1 dmv Fishbowl - Team 2 dmv Presentatie en feedback 	De trainers geven klassikale uitleg.
04.40 – 05.10	Doel Opstellen projectplan voor het beantwoorden van de deelvragen. Resultaat Ingevuld projectplan per team waarin staat beschreven hoe de taken zijn verdeeld aangevuld met een tijdsplan. De deelnemer ervaart hoe het is om volgens begeleidende, dan wel sturende rol begeleid te worden.	Opdracht 1.6 Projectplan Ronde 1 Activiteit Projectplan maken Werkvorm Elk team overlegt o.l.v. procesbegeleider. Het team denkt na over de acties die ondernomen moeten worden om de deelvragen te 'beantwoorden' en wat het resultaat van deze acties moet zijn. Het team legt dit vast in het projectplan per team. Handleiding <ul style="list-style-type: none"> • Trainershandleiding 1.6 • Deelnemers Werkblad 1.6 	Trainers begeleiden elk één team in het proces. In principe leidt de voorzitter (een deelnemer) het gesprek, maar als trainer begeleid je het team. Dat zouden de deelnemers in hun dagelijkse praktijk ook doen. Verdeel wederom de begeleidingsstijlen. Eén trainer neemt een sturende rol aan en de andere trainer een begeleidende rol.
05.10-05.30	Doel Reflectie op de eerste ronde en wat deze heeft opgeleverd. Reflectie op wat deelnemers geleerd hebben over de rol van de procesbegeleider in de informerende fase. Resultaat De deelnemer heeft kennis van groepsprocessen en de rol van procesbegeleider in de informerende fase.	Opdracht 1.7 Tussentijdse reflectie Activiteit Tussentijdse reflectie op projectplan Werkvorm Klassikaal reflectiegesprek Handleiding <ul style="list-style-type: none"> • Trainershandleiding 1.7 	De trainers leiden het reflectiegesprek en stellen reflectievragen. De trainers geven een aantal inzichten (uit eigen praktijk) mee over wat een docent kan doen als procesbegeleider in de informerende fase en wat een docent hierbij kan tegenkomen.
05.30-05.45	Koffie	Dia 26	
05.45-06.40	Doel Teams weten van elkaar wat ze gaan doen en hoe. Door elkaar onderling te bevragen wordt het plan van aanpak aangescherpt. De werkwijzen fungeren als voorbeelden voor de beroepspraktijk. Resultaat	Opdracht 1.8 Projectplan Ronde 2 Activiteit Teams presenteren projectplan aan elkaar, kunnen aanvullende vragen stellen aan elkaar, geven feedback op het plan en stellen het plan bij. Werkvorm	De trainers leggen de verschillende methoden uit, begeleiden de werkvormen (neutraal) en bewaken de tijd.

	Elk team heeft een aangescherpt projectplan. De deelnemer beschikt over voorbeelden van werkvormen tijdens de informerende fase.	De teams presenteren aan elkaar, dat doen ze allebei volgens een verschillende werkvorm. De trainer wijst werkvormen aan de teams toe. De werkvormen staan beschreven op Werkblad 1.8. Bijvoorbeeld: <ol style="list-style-type: none"> 1. Team 1 geeft een 'klassieke' presentatie en krijgt 'grafitty' feedback. 2. Team 2 werkt volgens fish bowl methode. 3. Projectplannen worden aangescherpt/bijgesteld. Of <ol style="list-style-type: none"> 1. Team 1 bespreekt het projectplan volgens de open fish bowl methode. 2. Team 2 bespreekt het projectplan volgens de gesloten fish bowl methode. 3. Projectplannen worden aangescherpt/bijgesteld. Handleiding <ul style="list-style-type: none"> • Trainershandleiding 1.8 • Deelnemers Opdracht 1.8, Werkblad 1.8 Dia 27	
06.40 – 07.15	Doel De deelnemer reflecteert op werkvormen en de rol van procesbegeleider in de informerende fase. De deelnemer kan leerdoelen en acties benoemen voor begeleiding tijdens de informerende fase. Resultaat De deelnemer heeft kennis van werkvormen en de rol van procesbegeleider in de informerende fase. De deelnemer weet hoe en wanneer hij in de beroepspraktijk gaat werken aan zijn leerdoelen die betrekking hebben op begeleiding tijdens de informerende fase.	Opdracht 1.9 Reflectie ronde 1 en 2 Activiteit Reflectie op ronde 1 en 2. Invullen persoonlijk actieplan Werkvorm <ol style="list-style-type: none"> 1. Klassikaal reflectiegesprek: wat hebben ronde 1 en 2 opgeleverd en wat hebben de deelnemers geleerd over de rol van de procesbegeleider in deze fase? 2. Trainer geeft uitleg over hoe docenten de informerende fase kunnen nabespreken om na te gaan of studenten de beoogde leerpunten hebben behaald in de informerende fase (dia 29). 3. Individueel invullen van actieplan, geef de deelnemers de instructie: schrijf in je actieplan op wat je wilt onthouden en meenemen voor wat betreft het begeleiden het opstellen van een plan van aanpak (dia 30). Handleiding <ul style="list-style-type: none"> • Trainershandleiding 1.9 Dia 28-30	De trainers begeleiden reflectiegesprek en leggen theorie klassikaal uit. Trainers geven een aantal inzichten (uit eigen praktijk) mee over wat een docent kan doen als procesbegeleider in de informerende fase en wat een docent hierbij kan tegenkomen.
07.15-07.30		Activiteit Afronding dag 1 Werkvorm: <ol style="list-style-type: none"> 1. Trainer: <ol style="list-style-type: none"> a. geeft korte terugblik dag 1 en geeft deelnemers de ruimte om een korte evaluatie van dag 1 te geven; b. geeft een korte vooruitblik op dag 2; c. geeft een toelichting op thuiswerkopdracht. 	De trainers geven klassikale instructie.

		2. Deelnemers vullen Teamchart in	
		Dia 31	
07.30	Eind dag 1		
Benodigde materialen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Meenemen eigen relevante materialen ▪ Trainingsruimte opstellen in teams ▪ Laptop/computer aangesloten op beamer ▪ Powerpoint presentatie Dag 1 ▪ Evt. muziek bij binnenkomst ▪ Timertool ▪ Flip-over op standaard ▪ Stiften in verschillende kleuren ▪ Plakband/tape 		

Dag 2: Het begeleiden van authentieke, complexe opdrachten in het groene onderwijs			
<p style="text-align: center;">Fase 3: Verwerkingsfase (uitvoering projectplan) <i>Uitvoering projectplan, deelresultaten beoordelen, bijstellen en samenvoegen richting eindproduct.</i></p>			
Tijd	Doel en resultaat	Activiteit, werkvorm en materialen	Rol(len) trainer(s)
0:00- 0:15	<p>Doel Deelnemers moeten helder voor ogen hebben wat het geheel is, wat in dag 1 is gedaan, waar we nu staan en aan gaan werken.</p> <p>Resultaat De deelnemer heeft een beeld van de doelen en activiteiten van de training.</p>	<p>Activiteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Big picture van de training laten zien (dia 2). ▪ Terugblik dag 1: opvallende punten, belangrijkste leerpunten. <i>De trainer vult deze dia met belangrijkste uitkomsten uit de evaluatie/nabespreking aan het einde van dag 1 (dia 3).</i> ▪ Programma dag 2 uiteenzetten. <p>Werkvorm Klassikale bespreking o.l.v. de trainer(s):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trainer laat de big picture weer zien en geeft aan wat eerder is gedaan en wat deze dag centraal staat. Vorige keer oriëntatie- en informerende fase (dia 2). • Terugblik op trainingsdag 1. Trainer vraagt: 'Wat is jullie het meest bijgebleven van de rol van procesbegeleider? Wat waren opvallende punten en wat waren de belangrijkste leerpunten?' (dia 3) Trainer geeft aan dat studenten in de oriëntatie fase vaak nog "zuigeling" zijn en dat ze vaak sturing nodig hebben (dia 4). De trainer zegt dat we naar een volgende fase in het project gaan, namelijk de uitvoerende fase. Daar komen ook andere begeleidingsprocessen bij kijken. • Trainer introduceert de verwerkingsfase (dia 5 en 6). <p>Dia 2-6</p>	Trainers geven klassikale uitleg, betrekken deelnemers actief.
00:15- 1:00	<p>Doel Uitwisselen ervaringen samenwerkingsproces en resultaten tijdens verwerkingsfase. Leren omgaan met samenwerkingsproblemen tijdens de verwerkingsfase.</p> <p>Resultaat Teams zijn op de hoogte van de tussentijdse resultaten in de verwerkingsfase.</p>	<p>Opdracht 2.1 Presenteren tussentijdse resultaten</p> <p>Activiteiten Uitwisselen tussentijdse resultaten van de authentieke, complexe opdracht, met ingebouwd incident.</p> <p>Werkvorm</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klassikale presentatie: Elk team presenteert zijn tussentijdse resultaten 	<p>Trainers bewaken de tijd en nemen de rol in van een bepaald 'type' procesbegeleider.</p> <p>Trainer 1 neemt de rol van coachende docent (coach), geeft begeleiding volgens een coach aan team 1.</p>

	De deelnemer ervaart hoe het is om volgens coachende/sturende rol begeleid te worden bij samenwerkingsproblemen in de verwerkingsfase.	<p>o.l.v. trainer 1 of 2. De luisterende deelnemers geven feedback op deze resultaten. Dit loopt niet helemaal vlekkeloos omdat er in elk team een incident is ingebouwd.</p> <p> <i>Let op: de trainer bereidt dit voor door contact op te nemen met enkele deelnemers die het samenwerkingsproces opzettelijk gaan dwarszitten.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Klassikaal gesprek: trainer vraagt hoe de samenwerking verliep. <p>Handleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> Trainershandleiding 2.1 Deelnemer Opdrachtenblad 2.1 <p>Dia 7</p>	Trainer 2 neemt de rol van sturende docent (expert), geeft veel sturing aan team 2.
1:00-1:30	<p>Doel Leren omgaan met samenwerkingsproblemen tijdens de verwerkingsfase.</p> <p>Resultaat De deelnemer weet wat passende begeleidingsstijlen zijn bij samenwerkingsproblemen/incidenten gedurende de verwerkingsfase.</p>	<p>Opdracht 2.2 Reflectie op incident</p> <p>Activiteit Reflectie op incident</p> <p>Werkvorm Reflectiegesprek. De trainer stelt reflectievragen aan de deelnemers. Eerst team 1, vervolgens team 2.</p> <p>Handleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> Trainershandleiding 2.2 	Eén trainer stuurt het reflectiegesprek
1:30-1:45	Koffie		
1:45- 2:30	<p>Doel Oefenen met het stellen van reflectievragen over samenwerking (proces) en aanpak (inhoud) vanuit verschillende begeleidingsrollen.</p> <p>Resultaat De deelnemer kan reflectievragen stellen t.a.v. inhoud en proces vanuit verschillende begeleidingsrollen.</p>	<p>Opdracht 2.3 Oefenen met reflectievragen op samenwerking (proces) en aanpak (inhoud)</p> <p>Activiteit Oefenen met reflecteren vanuit verschillende begeleidingsstijlen.</p> <p>Werkvorm</p> <ol style="list-style-type: none"> Verwerkingsopdracht (20 min): <ul style="list-style-type: none"> Team 1 stelt reflectievragen over de tussentijdse samenwerking (proces) en aanpak (aanpak) vanuit de coachende docent aan team 2. Team 2 stelt reflectievragen over de tussentijdse samenwerking (proces) en aanpak (aanpak) vanuit de sturende docent aan team 1. Reflectiegesprek (10 min): De trainer vraagt hoe de deelnemers het hebben ervaren. Welke stijl nemen zij aan in de uitvoeringsfase? Gaan ze dit veranderen? Theoretische uitleg (15 min): 	<p>De trainer bewaakt de tijd en inventariseert de passende vragen en zet deze op een flap-over.</p> <p>De trainer bewaakt de tijd en inventariseert de passende vragen en zet deze op een flap-over.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Belang van situationele factoren (dia 9), van interactie (dia 10) en de fasen waarin de studenten zitten en de bijpassende begeleiding (dia 11) - Uitleg van de begeleidingsrollen van een docent (expert, coach, begeleider) (dia 12-15) <p>Handleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trainershandleiding 2.3 en Voorbeeldvragen • Deelnemer Opdrachtenblad 2.3 en Werkblad 2.3 <p>Dia 9-15</p>	De trainer geeft klassikale uitleg.
2:30-2:40	<p>Doel Deelnemers hebben zicht op de aandachtspunten en dingnen eigen aanpak bij het samenwerkingsproces en de inhoud.</p> <p>Resultaat De deelnemer beschikt over concrete actiepunten t.a.v. het begeleiden van samenwerkingsproces en inhoud die ze in de praktijk kunnen inzetten.</p>	<p>Activiteit Persoonlijk actieplan invullen.</p> <p>Werkvorm Individuele reflectie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geef de deelnemers de ruimte om individueel hun actieplan aan te vullen. <p>Handleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers Persoonlijk actieplan <p>Dia 16</p>	De trainer bewaakt de tijd.
2:40- 3:00	<p>Doel De deelnemers verwerken feedback en boeken voortgang met de authentieke, complexe opdracht.</p> <p>Resultaat De teams hebben vooruitgang geboekt met de authentieke, complexe opdracht. De deelnemer heeft de verwerkingsfase (uitvoeringsfase) van een project doorlopen.</p>	<p>Opdracht 2.4 Werken aan authentieke, complexe opdracht</p> <p>Activiteit Werken aan de authentieke, complexe opdracht.</p> <p>Werkvorm Verwerkingsactiviteit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers werken in teams aan hun opdracht. <p>Handleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trainershandleiding 2.4 • Deelnemer Opdrachtenblad 2.4 <p>Dia 17</p>	De trainer bewaakt de tijd en begeleidt de teams (neutraal).
3:00-4:00	Pauze/lunch		
4:00-4:45		<p>Vervolg opdracht 2.4 De deelnemers werken verder aan de authentieke, complexe opdracht.</p>	De trainer bewaakt de tijd en begeleidt de teams (neutraal).
4:45-5:45	<p>Doel Oefenen met samenwerkingsincidenten in de verwerkingsfase.</p> <p>Resultaat De deelnemer kan verschillende oplossingsstrategieën</p>	<p>Opdracht 2.5 De begeleiders quiz</p> <p>Activiteit Oplossingsstrategieën benoemen bij samenwerkingsincidenten.</p> <p>Werkvorm</p>	De trainer bewaakt de tijd en leidt de quiz.

	benoemen bij samenwerkingsincidenten in de verwerkingsfase.	<p>Quiz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elk team krijgt een casus/situatie waarin een begeleidingsprobleem beschreven wordt. • De teams bespreken onderling hoe ze de casus zouden oplossen, ze schrijven 3 mogelijke aanpakken op (10 min). • Team 1 vraagt aan team 2 hoe ze de casus zouden oplossen. Team 2 geeft mogelijke antwoorden. Team 1 geeft aan welke aanpakken op het werkblad beschreven staan. • Klassikaal bespreken welke aanpak de voorkeur heeft. • Vervolgens draaien de rollen om. Team 2 stelt team 1 de vraag. 20 minuten per team. <p>Handleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trainershandleiding 2.5 • Deelnemer Opdrachtenblad 2.5 en Werkblad 2.5 <p>Dia 18</p>	
5.45-6:00	Koffie		
6:00-7:00	<p>Doel Oefenen een tussentijds gesprek te voeren met gedemotiveerde studenten.</p> <p>Resultaat De deelnemer ervaart en ziet de effecten van verschillende gespreksvormen bij gedemotiveerde studenten.</p>	<p>Opdracht 2.6 Rollenspel gedemotiveerde studenten</p> <p>Activiteit Tussentijds gesprek voeren met gedemotiveerde studenten.</p> <p>Werkvorm Rollenspel met casus uit eigen praktijk, per team, 2 rondes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ronde 1: Voorbereiden rollenspel, rollenspel, nabespreken observators • Ronde 2: Voorbereiden rollenspel, rollenspel, nabespreken observators met nadruk op agenda en doel van gesprek. • Klassikale nabespreking. Waarom zijn agenda en doel van gesprek zo belangrijk? Doe je dit altijd in de praktijk? Welke leerpunten komen naar voren in dit rollenspel. Welke algemene conclusies kunnen we trekken. Heeft iedereen input gekregen op sterktes en zwaktes? Wat heb je geleerd? (dia 22) <p>Handleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trainershandleiding 2.6 + kopieën Werkblad 2.6.2 • Deelnemer Opdrachtenblad 2.6 <p>Dia 20 - 22</p>	<p>De trainer bewaakt de tijd.</p> <p>De trainer start rollenspel zonder enige uitleg.</p> <p>De trainer benadrukt het belang van de agenda probleemgesprek en het doel gesprek en legt accent op bepaalde begeleidingsvaardigheden.</p> <p>De trainer leidt reflectiegesprek.</p>
7:00-7:30		<p>Activiteit Afronding dag 2</p> <p>Werkvorm:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Trainer: <ol style="list-style-type: none"> a. Geeft korte terugblik dag 1 en 2 en geeft deelnemers de ruimte 	De trainer leidt de klassikale bespreking.

		<p>om een korte evaluatie van dag 1 en 2 te geven.</p> <p>b. Geeft een korte vooruitblik op dag 3</p> <p>c. Geeft een toelichting op thuiswerkopdracht</p> <p>4. Deelnemers vullen persoonlijk actieplan in</p> <p>5. Deelnemers vullen teamchart in</p> <p>Dia 23-25</p>	
07.30	Eind dag 2		
Benodigde materialen	<ul style="list-style-type: none"> • Meenemen eigen relevante materialen • Trainingsruimte opstellen in teams • Laptop/computer aangesloten op beamer • Powerpoint presentatie Dag 2 • Evt. muziek bij binnenkomst • Timertool • Flip-over op standaard • Stiften in verschillende kleuren 		

Dag 3: Het begeleiden van authentieke en complexe opdrachten in het groene onderwijs			
Fase 4: Afrondingsfase (Eindproduct)			
<i>Evaluatie en afronding</i>			
Tijd	Doel en resultaat	Activiteit, werkvorm en materialen	Rol(len) trainer(s)
0:00-0:20	<p>Doel Deelnemers moeten helder voor ogen hebben wat het geheel is, wat vorige keer is gedaan en waar ze nu staan en aan gaan werken.</p> <p>Resultaat Deelnemers hebben een beeld van de doelen en activiteiten van de training.</p>	<p>Activiteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Big picture van de training laten zien (dia 2). ▪ Terugblik dag 1 en 2: opvallende punten, belangrijkste leerpunten. <i>De trainer vult deze dia met belangrijkste uitkomsten uit de evaluatie/nabespreking aan het einde van dag 1 en 2 (dia 3).</i> ▪ Programma dag 3 uiteenzetten (dia 4). <p>Werkvorm Klassikale bespreking o.l.v. de trainer(s):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trainer laat de big picture weer zien en geeft aan wat eerder is gedaan en wat deze dag centraal staat. Vorige keer oriëntatie-, informerende- en verwerkingsfase (dia 2). • Terugblik op trainingsdag 1 en 2. Trainer frist het geheugen van de deelnemers op, geeft aan wat de belangrijkste thema's zijn bij de verschillende fasen van een project (dia 3). • Trainer vraagt: 'wat is jullie het meest bijgebleven van de rol van procesbegeleider? Wat waren opvallendheden, wat waren de belangrijkste leerpunten van de afgelopen trainingsdagen?' (dia 4) • Trainer geeft aan dat dag 3 om de afrondende fase draait. Trainer legt het programma van dag 3 uit (dia 5). <p>Dia 2-5</p>	Trainers geven klassikale uitleg, betrekken deelnemers actief.
0:20-1:00	<p>Doel Presentatie eindproducten aan opdrachtgevers.</p> <p>Resultaat Deelnemers ervaren de afrondende fase (inhoudelijk).</p>	<p>Opdracht 3.1 Presenteren eindproduct</p> <p>Activiteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presenteren eindproduct <p>Werkvorm Klassikale eindpresentaties per team:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presentaties 7.5 min, met uitloop tot max. 10 minuten • Als de opdrachtgever aanwezig is dan reageert deze max 10 min. Als de opdrachtgever niet aanwezig is dan kunnen de mededeelnemers reageren/vragen stellen over het eindproduct en het 	De trainers bewaken de tijd en leiden het gesprek.

		<p>samenwerkingsproces.</p> <p>Handleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trainershandleiding 3.1 • Deelnemer Opdrachtenblad 3.1 <p>Dia 6</p>	
1:00-1:15	<p>Doel Deelnemers laten ervaren hoe het is om te beoordelen en beoordeeld te worden zonder richtlijnen.</p> <p>Resultaat Deelnemers zijn zich bewust van het belang van transparantie bij beoordelingen en gelijke beoordelingscriteria.</p>	<p>Opdracht 3.2 Beoordelen presentatie</p> <p>Activiteit Beoordelen van de mededeelnemers met 'eigen criteria'</p> <p>Werkvorm Individueel (5 min):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elk individu uit een team beoordeelt het andere team met een cijfer • Binnen het team worden de individuele cijfers verzameld. <p>Plenair gesprek (10 min):</p> <ul style="list-style-type: none"> • De trainer start een gesprek over het verschil in toegekende cijfers en hoe men daar toe gekomen is. <p>Handleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trainershandleiding 3.2 • Deelnemer Opdrachtenblad 3.2 <p>Dia 7</p>	De trainers bewaken de tijd en sturen het plenaire gesprek.
1:15-1:30	<p>Doel Deelnemers confronteren met belang van transparantie van beoordelingen.</p> <p>Resultaat Deelnemers weten het belang van transparantie bij beoordelingen en weten dat het gebruik van beoordelingscriteria en rubrics daartoe bijdragen.</p>	<p>Activiteit Filmpje John Cleese</p> <p>Werkvorm Filmpje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De trainer laat het filmpje van John Cleese (zonder introductie/uitleg) zien (dia 8). <p>Plenair gesprek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De trainer bespreekt het filmpje en de achterliggende gedachte: 'Wat gebeurt hier', 'Hoe is dit vergelijkbaar met wat net in jullie team gebeurde tijdens het beoordelen?' • De trainer geeft aan dat transparantie the key is! Je krijgt dit door beoordelingscriteria en rubrics. Verwijs naar de ontwerp driehoek, er moet alignment zijn tussen de doelen, activiteiten en de manier waarop je dit toetst en beoordeeld (dia 9). <p>Dia 8-9</p>	De trainers geven plenaire uitleg.
1:30-1:40	Koffie/pauze		
1:40- 1:55	<p>Doel Deelnemers bewust maken belang van transparantie van</p>	Opdracht 3.3 Beoordelen aan de hand van observaties	De trainers bewaken de tijd en begeleiden de opdracht (neutraal).

	<p>beoordelingen. Oefenen met beoordelen aan de hand van observaties.</p> <p>Resultaat Deelnemers kunnen aan de hand van observaties beoordelen.</p>	<p>Activiteit Presentaties beoordelen aan de hand van observaties.</p> <p>Werkvorm Individuele verwerkingsopdracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> De deelnemer beoordeelt wat hij/zij heeft gezien en gehoord over de uitgevoerde opdracht en het opgeleverde product van het andere team. <p>Groepsgesprek:</p> <ul style="list-style-type: none"> De deelnemer vergelijkt de individuele cijfers met zijn/haar teamgenoten. Besprekt afwijkingen in cijfers binnen het team. <p>Plenaire bespreking:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bespreken verschillen/overeenkomsten in observaties. <p>Handleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> Trainershandleiding 3.3 Deelnemer Opdrachtenblad 3.3 <p>Dia 10</p>	
1:55-2:15	<p>Doel De deelnemer bewust maken belang van transparantie van beoordelingen. Oefenen met het opstellen van competenties voor beoordeling.</p> <p>Resultaat De deelnemer kan competenties en gedragsindicatoren voor een beoordeling opstellen.</p>	<p>Opdracht 3.4 Beoordelen m.b.v. competenties</p> <p>Activiteit Opstellen van competenties en rubrics en presentaties beoordelen met deze competenties.</p> <p>Werkvorm Individuele verwerkingsopdracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> De deelnemer bepaalt op welke 3 competenties zij de andere groep zou willen beoordelen. De deelnemer formuleert gedragsindicatoren bij deze 3 competenties, al dan niet met rubrics (bijlage 3 en 4). De deelnemer beoordeelt het andere team op basis van deze competenties. <p>Groepsgesprek:</p> <ul style="list-style-type: none"> De deelnemer besprekt in zijn team of de gedragsindicatoren helder en begrijpbaar zijn. <p>Plenaire bespreking:</p> <ul style="list-style-type: none"> Besprek verschillen/overeenkomsten in competenties en beoordeling plenair. <p>Handleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> Trainershandleiding 3.4 Deelnemer Opdrachtenblad 3.4, Bijlage 3 en 4 	De trainers bewaken de tijd en begeleiden de opdracht (neutraal).

2:15-2:30	<p>Doel De deelnemer kennis laten maken met verschillen tussen formatief en summatief beoordelen.</p> <p>Resultaat De deelnemer kent het verschil tussen formatieve en summatieve beoordeling.</p>	<p>Dia 11</p> <p>Activiteit Theoretische achtergrond over het verschil tussen formatieve en summatieve assessment en reflectie op eigen praktijk.</p> <p>Werkvorm Plenaire uitleg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herhaling alignment: assessment is onderdeel belangrijk onderdeel van leren (dia 12) • Uitleg verschil tussen formatieve en summatieve assessment (dia 13-15) . • Uitleg beslissingen nemen over beoordelen voor beoordeling kan starten (dia 16) <p>Plenair gesprek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trainer reflecteert op de eigen toetspraktijk van de deelnemers. • Verwijs naar bijlage 5. Hierin staan verschillende toetsmethoden voor het beoordelen van kortdurende en langdurende authentieke, complexe opdrachten. <p>Handleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deelnemer bijlage 5 <p>Dia 12-16</p>	De trainers bewaken de tijd en begeleiden de opdracht (neutraal).
2:30-3:00	<p>Doel Oefenen met het geven van feedback volgens de feedbackregels.</p> <p>Resultaat De deelnemer kan in de afrondende fase van een project een feedbackgesprek voeren volgens de feedbackregels.</p>	<p>Opdracht 3.5 Feedbackgesprek</p> <p>Activiteit Oefenen met formatief beoordelen in de vorm van een feedbackgesprek.</p> <p>Werkvorm Plenaire uitleg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trainer licht de feedbackregels toe (dia 17) • Trainer legt de opdracht uit (dia 18) <p>Rollenspel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Team 1 geeft team 2 een cijfer namens hele groep en licht dit cijfer toe d.m.v. feedbackregels en geeft aan hoe het nog beter kan. Team 2 krijgt de kans om te reageren op de feedback die ze hebben gekregen. • Vervolgens rollen omdraaien. Team 2 geeft team 1 een cijfer en feedback. <p> Kies eventueel een ander onderwerp ter beoordeling bv. presentatievaardigheden.</p> <p>Handleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trainershandleiding 3.5 • Deelnemer Opdrachtenblad 3.5 	De trainers bewaken de tijd en begeleiden de opdracht (neutraal).

		Dia 17 -18	
3:00-4:00	Lunch		
4:00-5:00	<p>Doel Herhaling begeleidersstijlen en fasen van een project. Koppelen van begeleidersstijlen aan fasen van een project.</p> <p>Resultaat De deelnemer kan gepaste begeleidingsstijlen bij de vier fasen van authentieke, complexe opdrachten benoemen.</p>	<p>Opdracht 3.6 Begeleidingsstijlentest</p> <p>Activiteit Begeleidingsstijlentest invullen en draaiboek maken</p> <p>Werkvorm Trainer geeft uitleg over de opdracht (dia 20 en 21) Individueel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De deelnemers vullen individueel de begeleidingsstijlentest in • De deelnemer reflecteert individueel: wat zijn zijn sterkste kanten in het begeleiden? • De deelnemer wisselt met teamgenoten uit wat hun sterke kanten zijn. Ze vergelijken elkaars sterke kanten onderling en vragen elkaar wat zij in die fase doen m.b.t. begeleidingsinterventies. <p>Plenair:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trainer geeft theoretische uitleg over begeleidingsstijlen (dia 22-26) <p>Verwerkingsopdracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ De teams vullen een draaiboek in vanaf de start van een groepsopdracht tot het eind en geven hierbij aan welke concrete begeleidingsinterventies je in welke fase van de groepsopdracht kunt inzetten (gebruikmakend van de tips van collega's). <p>Handleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trainershandleiding 3.6 • Deelnemer Opdrachtenblad 3.6, Werkblad 3.6 Begeleidingsstijlentest, Bijlage 6. Theorie <p>Dia 20-26</p>	De trainers bewaken de tijd, begeleiden de opdracht (neutraal) en geven uitleg.
5:00-6:00	<p>Doel Het verwerven van inzicht in het eigen handelen als begeleider en het genereren van alternatieven voor het begeleiden van authentieke, complexe opdrachten.</p> <p>Resultaat De deelnemer heeft een groter repertoire aan oplossingsmogelijkheden bij problemen in de begeleiding.</p>	<p>Opdracht 3.7 Intervisie</p> <p>Activiteit Bespreken incidenten (bij begeleiden van studenten in een authentieke, complexe opdracht).</p> <p>Werkvorm Intervisie setting in 5 fasen, per incident:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fase 1: Introductie en keuze van het incident (5 min) • Fase 2: Informatie (5 min) • Fase 3: Situatie-analyse (5 min) • Fase 4: Oplossingen (5 min) 	De trainers bewaken de tijd en begeleidem de opdracht.

		<ul style="list-style-type: none"> Fase 5: Discussie (max. 10 min) <p>Afhankelijk van de tijd worden er één of meerdere incidenten volgens de incidentmethode besproken.</p> <p>Handleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> Trainershandleiding 3.7 Deelnemer Opdrachtenblad 3.7 <p>Dia 27</p>	
6:00-6:30		<p>Activiteit Afronding training</p> <p>Werkvorm</p> <ul style="list-style-type: none"> De deelnemers vullen hun persoonlijk actieplan in. Deelnemers vullen Teamchart in. De trainer geeft korte terugblik op de training /samenvatting van de training. Geef de deelnemers de ruimte om tips en tops van de training te benoemen. <p>Dia 28-29</p>	De trainers bewaken de tijd en begeleiden de afronding.
6:30-7:30	Eventueel een feestelijke afsluiting van de training, bijvoorbeeld in de vorm van een borrel		
07.30	Einde training		
Benodigde materialen	<ul style="list-style-type: none"> Meenemen eigen relevante materialen Trainingsruimte opstellen in teams Laptop/computer aangesloten op beamer Powerpoint presentatie Dag 3 Evt. muziek bij binnenkomst Timertool Flip-over op standaard Stiften in verschillende kleuren 		